

Признајем да ми, док сам пре две седмице писао текст „Стидећемо се још“, није пало на памет да од појаве мог текста на сајту Политике, па до испуњења у њему садржаног „пророчанства“ неће проћи ни пуна два сата. При том чак и не мислим првенствено на сам чин надреалног хапшења првог председника Републике Српске, хапшења којим је, узгред речено, комплетиран хашки „букет“ сачињен од највиших државних функционера СР Југославије, Србије и свих „српских ентитета“ на простору бивше СФРЈ. Поштено говорећи, на хашка понижења, смо се већ навикли, помало и оуглали, тако да је већ постало залудно, а у појединим београдским круговима и готово „непристојно“ говорити о исполитизованости, селективности и двоструким аршинима хашког „судилишта“.

И заиста, чак и кроз информативне филтере српских реформисаних медија процурело је током свих ових година довољно тога да се може рећи да је данас, бар када је Хаг у питању, мање-више сваком све јасно – сем онима којима је у директном интересу да им јасно не буде. Можда је пре четири-пет-шест година још и могла некако да пије воду прича о „међународном праву“, потреби да „кривци за злочине буду изведени пред лице правде“, „прекомерној употреби силе“ „катарзи и помирењу“ на екс-Ју просторима итд. Али данас, после Косова, Ирака, Авганистана и Пакистана; после Багдада, Фалуџе и Кандахара; после Ричарда Холбрука, Медлин Олбрајт, Тонија Блера и Џејми Шеја... После Слободана Милошевића, Милана Милутиновића, Милана Бабића, Радована Караџића и комплетног српског војног и полицијског врха. После Насера Орића, Фатмира Лимаја и Рамуша Харадинаја заиста нема сврхе говорити о крајње „асиметричном“ етничком саставу хашких оптужница и пресуда који није пропорционалан ни броју становника нити броју жртава међу зараћеним странама. Ни о крајње асиметричном – највишем могућем – државном рангу српских оптуженика у односу на остале. Нити о томе да ће, на пример, Радовану Караџићу по свој прилици судити онај исти холандски судија који је већ драконски осудио Момчила Крајишника, а ослободио Харадинаја. (Од актуелних српских званичника, повремено, и о понечем од овога, сме да зуцне само Расим Љајић, делом због свог „политички коректног“ презимена, а делом због својих „командних заслуга“ за нека од последњих изручења.)

Но, упркос свему, као што рекох, само хапшење и изручење Караџића представљало је далеко мању бруку од начина на који је тај чин пропраћен на светским и српским медијима. Они који су се, евентуално, надали да ће овим хапшењем „поправити имиџ Србије у свету“ љуто су се преварили. (Занимљиво је да је прва информација о хапшењу стигла из кабинета председника Бориса Тадића, да би, када се испоставило да од те „благости“ неће бити баш велике политичке и маркетиншке користи, читава ствар пребачена, односно враћена на надлежна тела и институције.)

Караџићево хапшење је било само повод да са страница и екрана глобалних медија поново покуља све оно – сви они антисрпски стереотипи, предрасуде, па и директне лажи – што је карактерисало извештавање светских медија током деведесетих година прошлог века. Легални и легитимни политички вођа босанских Срба, без много пардона, оклевања и нијанси оквалификован као „чудовиште“, зликовац“ и „босански касарин“, при чему је мало или нимало прављена разлика између њега, Младића и (босанских) Срба уопште. Најдаље су, што се донекле да и разумети, отишли сарајевски медији, Харис Силаџић, Весли Кларк и Ричард Холбрук, који је оптужио Караџића да је „директно одговоран за смрт 300 000 Бошњака“. (Нема везе што је сарајевски информационални центар Мирсада Токаче укупни број жртава – треба рећи – крвавог грађанског рата у БиХ проценио на 90 хиљада и што међу тим жртвама око тридесет процената чине Срби. Нема везе ни то што је, према овој пресуди пре суђења, Караџић, кога што је општепознато, последњих година рата Ратко Младић и војни врх РС нису зарезивали ни за суву шљиву, „директно одговоран“ за почињене злочине, а, на пример, сребренички и братуначки крвник Насер Орић – према коначној, ослобађајућој пресуди Хашког трибунала – није чак ни „индиректно“.)

С друге стране, српски медији су једним делом директно преузимали и подржавали ову антисрпску кампању, делом се „истраживачки“ бацили на расправу о томе да ли је Караџић/др Дабић имао љубавницу и да ли је виском лечио нероткиње, а делом се определили за „неутралан“ став и „неузнемиравање јавности“, услед чега је просечни српски ТВ конзумент – на сличан начин као и деведесетих, али из различитих мотива – остао ускраћен за информацију о томе како Србију и Србе виде у доминантним светским медијима и престоницама.

Но, варају се сви они који мисле да је Хаг крај, или макар врхунац наших националних понижења. Не, Хаг је био само најпогодније и најефикасније средство притиска, а циљеви су неки други. И ако је сада запретила „опасност“ да се „хашки услов“ скине са дневног реда, било је хитно потребно пронаћи нешто ново. И зато, у данима док су београдске власти хапсиле и изручивале Караџића, високи функционер америчке администрације, помоћник америчког државног секретара за Европу, Данијел Фрид пожурio је да у Бриселу изјави како „САД желе да међународна заједница што пре преузме изгубљену контролу над севером Косова“ и нагласио да север Косова не може да остане „ван контроле, нити ван Косова“ (Политика, 24.7.2008) А председавајући Савета министара ЕУ Бернар Кушнер критиковао је истог дана намеру Београда да од Генералне скупштине УН тражи да Међународни суд правде оцени легалност једнострано проглашене независности Косова. Оценивши ову намеру Србије изненађујућом, шеф француске дипломатије је поручио својим „српским пријатељима да је мало чудно да они желе да нас учине незаконитим, и то нас, који желимо да они дођу код нас“ (иста ствар, исто). И да не би било дилеме, исту ствар, односно захтев да се манемо тужакања својих савезника и пријатеља, колико јуче поновио је и британски амбасадор у Србији Стивен Вордсворт у

До последњег даха

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 05 август 2008 17:33

интервјуу Вечерњим Новостима.

Заиста греше они који верују да смо „дотакли дно“ и да напосто нема где даље да се пропада. Када се једном закотрљају, несрећа, порази, беда и срамота не познају дна ни границе.